Tystysgrif Addysg Gyffredinol
General Certificate of Education
Uwch Gyfrannol/Uwch
Advanced Subsidiary/Advanced

593/01

CYMRAEG AIL IAITH
(WELSH SECOND LANGUAGE)
CA3
DEFNYDDIO'R IAITH A BARDDONIAETH

A.M. DYDD IAU, 10 Ionawr 2008

A.M. THURSDAY, 10 January 2008

(2 Awr)

(2 Hours)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn bydd angen llyfr ateb 8 tudalen.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this examination paper you will need an 8 page answer book.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Dylech dreulio **AWR** ar bob adran.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

*Answer **all** questions in Section A and Section B.*

*You should spend **1 HOUR** on each section.*

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks allocated for each question or part-question is given in brackets.

*Copies of the poetry and dictionaries are **not** permitted.*

ADRAN A

Defnyddio'r Iaith

1. Lluniwch frawddegau **(un frawddeg yr un)** i ddangos yn eglur ystyr y priod-ddulliau a'r geiriau tebyg canlynol: [20]

(i) arllwys y glaw

(ii) unwaith ac am byth

(iii) hen bryd

(iv) ar y blaen

(v) bob amser

(vi) dro ar ôl tro

(vii) mae hiraeth arni hi

(viii) ail law

(ix) ti

(x) tŷ

2. Ailysgrifennwch y brawddegau canlynol gan gywiro'r gwallau sydd wedi eu tanlinellu. [20]

(a) Rwy'n credu bod mae gormod o drais ar y teledu.

(b) Diolchais i i fe am yr anrheg.

(c) Rydw i wedi clywed llawer am hi.

(ch) Fe ydy'r dyn pwy sy'n gweithio yn y banc.

(d) Oedd nhw wedi bod ar wyliau?

(dd) Rhai weithiau rwy'n mynd i'r sinema.

(e) Mae e'n gwrando i'r radio bob nos.

(f) Symudodd y teulu i'r ardal dwy blynedd yn ôl.

(ff) Dylen pobl ifanc wrando ar eu rhieni.

(g) Ysgrifennodd y bardd cerdd newydd.

3. Darllenwch yr addasiad canlynol o gyfweliad rhwng Siân a Glyn Wise, y Cymro a ymddangosodd ar *Big Brother* a chwblhewch y dasg isod. [20]

Siân:	O ble rydych chi'n dod yn wreiddiol?
Glyn:	Rydw i'n dod yn wreiddiol o Flaenau Ffestiniog yng Ngwynedd.
Siân:	Dywedwch sut y cawsoch chi eich dewis i ymddangos ar y rhaglen Big Brother.
Glyn:	Roeddwn i'n ddisgybl ysgol pan benderfynes i ymddangos ar y rhaglen. Yn gyntaf ces i wrandawiad gan y tîm cynhyrchu.
Siân:	Ac yna?
Glyn:	Teithies i wedyn i Wlad Belg i baratoi ac yna mynd yn syth ar y rhaglen.
Siân:	Fwynheuoch chi'r profiad o fod ar y rhaglen?
Glyn:	Mwynheues i'r profiad yn fawr iawn. Gwnes i lawer o ffrindiau newydd. Siarades i Gymraeg gydag Imogen, Cymraes o Lanelli. Des i yn ail yn y rhaglen gyfan.
Siân:	A'r dyfodol?
Glyn:	Rydw i wedi cael amser prysur iawn ers hynny. Yn y dyfodol hoffwn i weithio yn y cyfryngau yn gwneud gwahanol raglenni.

Gan ddefnyddio'r holl wybodaeth am Glyn yn y cyfweliad, ysgrifennwch erthygl ffurfiol ar gyfer cylchgrawn Cymraeg yn sôn amdano.

Dechreuwch fel hyn:

'Mae Glyn Wise yn dod yn wreiddiol o Flaenau Ffestiniog yng Ngwynedd…'

(Bydd yn rhaid newid **10 berf** wrth ysgrifennu'r erthygl.)

Trosodd.

ADRAN B

Barddoniaeth

(Gwobrwyir dyfynnu pwrpasol wrth ateb y cwestiwn hwn)

(a) Disgrifio'r atomfa ger Trawsfynydd y mae'r gerdd *Atomfa*. **Yn eich geiriau eich hun**, disgrifiwch yr hyn mae'r bardd, Einir Jones yn ei ddweud yn y gerdd. [20]

(b) Pa dechnegau y mae'r bardd yn eu defnyddio i gyflwyno'i neges yn y gerdd hon? Yn eich barn chi beth ydy effaith y technegau hyn? [20]

(c) Rhowch eich **ymateb personol** i'r gerdd hon a'i phwnc. [20]